

RoSeven

15-22 Ianuarie 2018

<< Deriziune, speranțe și un nou prim-ministru >>

- **Domnul Călin P. Tăriceanu a declarat luni, 22 ianuarie 2018:**

„Premierul viitorului Guvern va fi, mai degrabă, cum trebuiau să fie și cei anteriori, și trebuiau să înțeleagă această chestiune, un fel de administrator. El primește un mandat de la majoritatea parlamentară să ducă la îndeplinire programul de guvernare pe care parlamentarii și partidele aflate în spate îl susțin. El nu este acolo ales de cetățeni, nu a participat la alegeri pentru a avea legitimitatea să conducă Guvernul. (...) Nu e guvernul lui. Guvernul este expresia majorității pe care o avem în Parlament bazată pe coaliția formată de PSD și ALD.”

„Deci nu e un premier care să aibă marja de manevră pe care o are poate în alte situații un premier într-o democrație parlamentară, din cauza situației particulare în care ne aflăm. El trebuie să ducă la îndeplinire niște angajamente pe care noi ni le-am luat în campania electorală și care au fost validate prin vot de cetățeni.” [Sursa 1]

Ceea ce președintele Senatului încerca să explice este poziționarea prim-ministrului în ierarhia partidului și faptul că acest aspect afectează „gradul de libertate” al persoanei în cauză. Nu atribuțiile generale ale funcției și impactul pe care aceasta o are asupra țării contează, ci primează subordonarea față de liderul partidului și, implicit, față de interesele formațiunii politice. Cât timp prim-ministrul nu este liderul partidului de guvernare (PSD – Liviu Dragnea), ceea ce pentru domnul Tăriceanu reprezintă o „situație nefirească” [„Noi suntem într-o situație nefirească în care a trebuit altcineva (n.r. decât președintele partidului care a câștigat alegerile - Liviu Dragnea)” Vezi Sursă] persoana care va ocupa funcția în cauză va fi puternic constrânsă de coordonatele trasate de partid. În concreto, democrația de partid (democrația intrapartinică, engleză *intra-party democracy*) lipsește cu desăvârșire, mecanismele puterii din PSD fiind acaparate de un grup restrâns de persoane. Acest fenomen conduce la concentrarea politicilor publice în jurul unui set restrâns de idei (probabil și interese particulare) generat de un număr limitat de persoane. În acest fel, nu numai că mare parte a membrilor PSD nu au un cuvânt de spus în definirea cadrului acțional și cristalizarea programului de guvernare, ci se impun și anumite standarde rigide care constrâng enorm activitatea guvernului. În concreto, domnul Liviu Dragnea – într-o manieră comică – declara luni, 22 ianuarie 2018, că domna Viorica Dăncilă „lucrează la programul de guvernare, învață programul de guvernare” [Sursa 3]. Explicația oferită de liderul PSD este menită să transmită un mesaj posibililor oponenți din cadrul partidului: el este cel care controlează prim-ministrul și face asta în timp ce se bucură de un sprijin robust din partea celor mai influenți membri ai formațiunii politice. Cu alte cuvinte, identificăm un ton lipsit de deferență în raport cu noul prim-ministru, liderul PSD

adoptând o abordare paternalistă din care reiese că principala lui ocupație este să vegheze asupra doamnei Dăncilă.

Concluzionăm că termenul „administrator” este doar un eufemism utilizat de domnul Tăriceanu, întrucât analiza noastră aduce în prim-plan statutul de „funcție de rang inferior din cadrul partidului de guvernare” atașat prim-ministrului. Pentru a clarifica menționăm: (1) că ideal ar fi ca valorile democratice să impregneze și structurile partinice, doar așa se va evita concentrarea puterii în mâinile unui grup restrâns de politicieni; (2) compararea funcției de prim-ministru cu cea de „administrator” (definit – din ceea ce ne transmite domnul Tăriceanu – ca un fel de „gatekeeper” / responsabil doar cu implementarea programului de guvernare) este în răspăr cu valorile democratice pe care România ar trebuie să le promoveze, întrucât fundamentarea acestei comparații pe premisa că lideul celui mai bine cotate partid din țară ar trebui să fie prim-ministru, în ciuda faptului că acesta are un dosar penal, nu se sincronizează cu imaginea unei democrații autentice, occidentale; (3) ceea ce domnul Tăriceanu consideră „nefiresc” este, de fapt, normal într-un stat democratic bine consolidat (spre care România tinde), iar declarația sa surprinde chintesența mentalității coaliției de guvernare: o persoană – chiar dacă are un dosar penal sau este urmărită penal – ar trebui să ocupe funcția de prim-ministru (sau de ministru, vezi Sursa 2) pentru că este liderul partidului cu cel mai mare scor electoral. **Echipa Dialectica consideră că declarația, implicit mentalitatea prevalentă la nivelul coaliției de guvernare, este problematică și poate conduce la creșterea instabilității din cadrul guvernului.** Miriadele de limitări impuse executivului se dovedesc adesea o bună sursă de tensiuni și conflict în cadrul partidului / partidelor ce formează guvernul. Mai mult decât atât, lipsa de flexibilitate la nivel de politici publice poate reprezenta un dezavantaj pentru demersurile actuale și viitoare de ameliorare a problemelor cu care se confruntă statu-quo-ul.

Sursa 1

Digi24, *Tăriceanu: Premierul viitorului Guvern va fi, mai degrabă, un fel de administrator*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/tariceanu-premierul-viitorului-guvern-va-fi-mai-degraba-un-fel-de-administrator-864896>, [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 2

Digi24, *Liviu Dragnea: Persoanele cercetate penal pot intra în Guvern*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/liviu-dragnea-persoanele-cercetate-penal-pot-intra-in-guvern-864770>, [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 3

Digi24, *Liviu Dragnea: Viorica Dăncilă învață programul de guvernare*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/liviu-dragnea-viorica-dancila-invata-programul-de-guvernare-864799>, [Accesat la 23.01.2018]

- „Respect orice formă de protest, dacă rămâne în niște limite non-violente, dar încercăm totuși să ducem programul de guvernare și să ne exercităm mandatul și în Parlamentul, și în Guvern, așa cum le-am promis românilor în campania electorală”, **a declarat domnul Liviu Dragnea pe data de 22 ianuarie 2018.**

Declarația domnului Liviu Dragnea ne demonstrează impactul protestelor – atât cele de la începutul anului 2017, cât și cele recente – care prin amploarea lor (în ciuda estimărilor privind numărul participanților care diferă de la o sursă la alta) au reușit, cel puțin, să modifice poziționarea la nivel declarativ a unora dintre liderii partidelor de coaliție. În 2017, domnul Liviu Dragnea era apologetul teoriilor conspirației (opinia sa nu putea să fie dovedită prin intermediul unor fapte ce reflectau realitatea faptică), considerând că „în România, numai asta nu trebuie, o asemenea tulburare. Modul de organizare, dimensiunea finanțării acestor proteste - astăzi am înțeles că au venit cu autocare, cu microbuze, cu trenuri foarte mulți oameni aduși din teritoriu (...) - arată o organizare profesionistă. Asta nu arată a organizare spontană. Asta nu e un miting spontan, adică nu e numai spontaneitate” [Sursa 2]. In extenso, dacă în urmă cu un an președintele P.S.D. se opunea protestelor și încerca să le delegitimeze prin intermediul unor teorii nefundamentate pe dovezi, în prezent domnul Dragnea dorește să aplaneze (într-o oarecare măsură) situația, declarând că respectă această formă de contestare politică.

Opinia Dialectică: Schimbarea de atitudine a liderului P.S.D. este doar una retorică, nicidecum o modificare a poziționării sale ideatice per se. Este posibil ca această declarație să vină în contextul nemulțumirilor exprimate în mod direct de către partenerii noștri din Uniunea Europeană și de către S.U.A.

Trebuie să înțelegem că, în majoritatea cazurilor, așa cum demonstrează Robert Dahl, gradul de democratizare al unui stat poate fi analizat în raport cu două dimensiuni:

participarea și contestarea politică.¹ În acest moment, democrația românească ne arată cum reacționează instituțiile noastre la un nivel ridicat de contestare.

Sursa 1

Digi24, L. Dragnea, despre protestul de sâmbătă: „M-am uitat pe evaluările oficiale, au fost 25.000 de oameni”, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/1-dragnea-despre-protestul-de-sambata-m-am-uitat-pe-evaluarile-oficiale-au-fost-25-000-de-oameni-864815> [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 2

HotNews, Dragnea, inca o șfidare pentru jumătate de milion de protestatari din toată țara, [Online] Disponibil la: <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-21589041-dragnea-inca-sfidare-pentru-jumatate-milion-protestatari-din-toata-tara-venit-autocare-microbuze-trenuri-asta-nu-miting-spontan-exista-spate-organizare.htm> [Accesat la 23.01.2018]

- **Termenul de depunere al Declarației 600 va fi prelungit. În viitor Declarație 600 va fi eliminată.**

„Am discutat ca pe 31 ianuarie, în prima ședință de Guvern, să adopte o ordonanță pentru amânarea termenul de depunere până la 1 martie, pentru a le da posibilitatea ca în perioada imediat următoare să meargă până la eliminarea Declarației 600, cu condiția să găsească soluția ca cei care trebuiau să plătească aceste contribuții să rămână asigurați în sistemul de asigurări”, **a declarat Liviu Dragnea** [Sursa 1 și Sursa 2].

Sursa 1

Digi24, Liviu Dragnea a anunțat eliminarea Declarației 600, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/liviu-dragnea-a-anuntat-eliminarea-declaratiei-600-864635> [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 2

Digi24, Modificări la Declarația 600: termenul de depunere, amânat, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/economie/informatii-digi24-declaratia-600-ar-putea-fi-eliminata-864470> [Accesat la 23.01.2018]

- **Președintele UDMR – Kelemen Hunor – exclude intrarea în coaliția de guvernare**

Kelemen Hunor a declarat: „Nu există o astfel de propunere, nici din partea noastră, nici din partea coaliției PSD - ALDE. Lucrurile nu s-au schimbat. Nu se pune problema, nu există intenție, nu există solicitare, pentru noi acest subiect nu există.”

¹ Robert A. DAHL, *Poliarhiile. Participare și opoziție*, traducere de Mihaela Sadovschi, Editura Institutul European, Iași, 2000, pp. 30-50.

Poziționarea în opoziție a celor de la UDMR este normală având în vedere: (1) respingerea categorică de către celelalte partide – cel puțin la nivel retoric – a unor măsuri regăsite în propunerea legislativă ce dorea obținerea autonomiei regionale a județelor cu populație preponderent maghiară și (2) performanțele electorale ale partidelor la ultimele alegeri legislative (P.S.D. și ALDE nu aveau nevoie de UDMR pentru a forma o coaliție majoritară). Cu alte cuvinte, intrarea UDMR la guvernare era improbabilă dinainte ca președintele formațiunii să ne confirme asta.

Sursă

Digi24, *Kelemen Hunor: Intrarea UDMR la guvernare este exclusă*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/kelemen-hunor-intrarea-udmr-la-guvernare-este-exclusa-864778> [Accesat la 23.01.2018]

- **Liviu Dragnea ne asiugră că nu va fi dezincriminat abuzul în serviciu:** „Nu am fost de acord cu declarațiile domnului Cătălin Rădulescu, drept pentru care nu avem în intenție să dezincriminăm abuzul în serviciu. Nici vorbă de așa ceva”

Liviu Dragnea contrazice un coleg de partid pe tema dezincriminării abuzului în serviciu, deputatul PSD Cătălin Rădulescu sugerând că va propune modificarea Codului Penal.

Acest eveniment ne demonstrează încă o dată că există un nivel ridicat de instabilitate în interiorul P.S.D. Mai mult decât atât, lipsa de comunicare și coordonare dintre numeroasele centre de putere din cadrul formațiunii politice este evidentă; conchidem că, în cazul în care domnul Dragnea nu va rezolva aceste discrepanțe dintre centrele de putere configurate de-a lungul timpului în P.S.D., ar putea risca ca în viitorul apropiat să aibă de a face cu o opoziție intrapartinică mult mai puternică decât cea de până acum.

Sursă

Digi24, *Dragnea: Nici vorbă să dezincriminăm abuzul în serviciu*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/dragnea-nici-vorba-sa-dezincriminam-abuzul-in-serviciu-864771> [Accesat la 23.01.2018]

- Liviu Dragnea continuă „crudiada” împotriva statului paralel. Întrebat despre problemele din justiție ale vicepremierului Paul Stănescu, aceasta a răspuns: „Dacă mă lansez într-o analiză și dacă aş spune exact ce gândesc, bineînțeles că vor sări foarte mulți și dintre dumneavoastră și dintre așa ziși gardieni ai statului de drept că influențez justiția. Dar, nu i-am văzut sărind când procurorul general amenință public Curtea Constituțională, când alții domni și doamne își dau cu părerea și fac presiuni pe justiție. Chiar nu este nevoie să-mi dau cu părerea că în spațiul public se descifrează această acțiune care din păcate nu este singulară. Este o lovitură disperată” [Sursă].

Ceea ce aparatul mass-media al P.S.D. și, implicit, liderii sau membrii partidului, au susținut în ultimele luni (chiar ultimul an) a fost o retorică anti-justiție, stricto sensu, și o retorică anti-stat paralel, lato sensu. In extenso, declarația recentă a domnului Dragnea vine în siajul acestei strategii de discreditare a (1) sistemului judiciar, (2) a mass-media obiectivă, (3) a administrației prezidențiale și (4) a serviciilor de informații. Sintagmele „așa ziși gardieni ai statului de drept” și „influențez justiția” sunt menite a aduce în prim-plan tocmai părerea coaliției de guvernare că există o serie de actori instituționali extrem de puternici care acționează ilegal, împotriva „statului de drept”, care încearcă desigur să oprească demersurile benefice pentru țară ale P.S.D. și ALDE. Metodele prin care operează statul paralel ar fi următoarele: dosare penale instrumentate politic, colectări ilegale de informații ale SRI pe baza unor protocoale ilegale dintre această instituție și DNA, presiuni asupra decidenților politici etc.

Această poziționarea ideatică, dublată de o puternică implicare acțională, este ridicolă și lipsită de dovezi. Pe lângă o serie de declarații ale unor apropiați ai P.S.D. și „conexiuni” dubioase realizate de aparatul mass-media de partid nu există elemente concrete care să dovedească veridicitatea asumpțiilor prezentate anterior. Cu alte cuvinte, coaliția de guvernare folosește tehnica „țapului ispășitor” pentru: (1) a da vina pe elemente externe partidului (așa sunt explicate eșecurile recente și instabilitatea politică) și (2) pentru a discredita instituțiile care se ocupă cu aplicarea legii (DNA, sistemul judiciar) sau instituțiile care au ca obiectiv protejarea statului (SRI, SIE).

In concreto, putem afirma că poziționarea coaliției de guvernare în raport cu sistemul judiciar, administrația prezidențială și SIR / SIE are un impact negativ asupra instituțiilor democratice din România.

Sursă

Digi24, *Ce spune Dragnea despre problemele vicepremierului Paul Stănescu din justiție*, [Online] Disponibil la: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/ce-spune-dragnea-despre-problemele-vicepremierului-paul-stanescu-din-justitie-864708>
[Accesat la 23.01.2018]

- **România are un nou prim-ministru: europarlamentarul Viorica Dăncilă.**

Președintele Klaus Iohannis a declarat: *„Am ascultat foarte multe opinii legate de formarea noului guvern de desemnarea premierului. Astăzi toată ziua am ascultat opiniile și argumentele politicianilor, dar am reușit, între întâlniri, să ascult și opiniile oamenilor simpli, să citesc mesaje inclusiv pe rețele de socializare. Sunt foarte multe opinii și foarte multe argumente. Sunt argumentele legate de politica partidelor, evident, sunt multe argumente legate de politica internă a României, legate de politica externă și de securitate a României. Am ascultat și am citit cu atenție toate aceste opinii și argumente și le-am cântărit. Fiindcă acum trebuie să decid. Dar ce fel de decizie este aceasta pe care trebuie să o iau. În primul rând, această decizie trebuie să fie conformă cu Constituția și cu deciziile CCR în materie de desemnare și aici argumentul cel mai puternic este aritmetica parlamentară. În Parlament, îmi este foarte clar PSD dispune de o majoritate”* [Sursa 1].

Exact cum prevestea Echipa Dialectica în ultimul număr al rubricii RoSeven [08-14 ianuarie 2018], contextul politic relativ instabil, dublat de criza din M.A.I., va fi utilizat de președintele P.S.D. pentru a scăpa de unul dintre noii opozanți din interiorul partidului. Astfel, prim-ministrul Mihai Tudose și-a dat demisia în urma unei ședințe a Comitetului Național Executiv al PSD [Sursa 2].

În acest context, europarlamentarul Viorica Dăncilă a fost desemnată și apoi numită de președinte în funcția de prim-ministru.

Liviu Dragnea declara referitor la alegerea prim-miniștrilor: „Nu am avut mână bună” [Sursa 3]. Această observație sugerează modul în care coaliția de guvernare se raportează la funcția de prim-ministru: (1) o banală numire „în cadrul partidului”, (2) președintele P.S.D. trebuia să aibă „o mână bună” pentru a numi doar elemente loiale dânsului, (3) programul de guvernare trebuie să fie „farul călăuzitor” al prim-ministrului, acesta neavând voie să se abată de la el (sau cel puțin fără acordul conducerii partidului).

Analiza Dialectica:

De această dată, doamna Viorica Dăncilă pare candidatul perfect (în raport cu standardele domnului Liviu Dragnea). Capabilă a asculta ordinele, fără pretenții de dizidență, loială partidului și cu programul de guvernare învățat, noul prim-ministru îndeplinește condițiile de a deveni unul dintre cei mai eficienți prim-miniștrii ai P.S.D. (desigur dacă evaluăm în funcție de apropierea și subordonarea față de partid). În extenso, Echipa Dialectica consideră că – spre deosebire de domnul Mihai Tudose – doamna Dăncilă nu va adopta poziționări dizidente față de Liviu Dragnea. Mai mult decât atât, cabinetul acesteia va avea în compoziție un număr mai mare de femei decât cabinetul Tudose (doamnele Andronescu, Plumb, Vasilescu, Shaideh vor face parte – după predicția noastră – vor face parte din noul guvern), iar în funcțiile importante (precum Ministrul Justiției, Ministrul Muncii etc.) nu vor surveni modificări.

Sursa 1

Mediafax, *Ce spune Dragnea despre problemele vicepremierului Paul Stănescu din justiție*, [Online] Disponibil la: <http://www.mediafax.ro/politic/viorica-dancila-noul-premier-al-romaniei-desemnat-de-klaus-iohannis-dupa-consultarile-cu-partidele-romania-va-avea-in-premiera-o-femeie-in-functia-de-prim-ministru-16931269> [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 2

HotNews, *Mihai Tudose confirmă demisia din funcția de premier: Plec cu fruntea sus / Nu voi asigura interimatul/ PSD își da jos al doilea guvern într-un an de zile*, [Online] Disponibil la: <https://www.hotnews.ro/stiri-politic-22227259-mihai-tudose-confirmă-demisia-din-funcția-premier-plec-fruntea-sus-nu-voi-asigura-interimatul.htm> [Accesat la 23.01.2018]

Sursa 3

B1TV, [Online] Disponibil la: <https://www.youtube.com/watch?v=rJM8vpwyJM4>, [Accesat la 23.01.2018]